

Štengarůček

březen 2005

Zpravodaj obce Šitbořice

*Sněženka podsněžník
Galanthus nivalis L.*

První květ jara. V našich Líchách hojně rozšířená. Jinde vzácná.

Milí čtenáři, dostáváte do rukou první číslo obecního zpravodaje Štengaráček. Rok 2005 je rokem několika významných výročí. Nejdříve budeme vzpomínat 60. výročí osvobození obce a konec druhé světové války. Tomuto výročí je také věnována značná část tohoto čísla. Mladým čtenářům znovu popíšeme jak fronta naší obcí procházela. Dále uvedeme jak konec války viděli pamětníci. Druhé významné výročí nás čeká v polovině roku a to 750 let od první zmínky o Šitbořicích. Připravují se oslavy. Jaká je představa, o tom píšeme. V tomto čísle samozřejmě nechybí slovo starosty, aktuality z obce a zprávy z obecního úřadu. Určitě vás budou zajímat údaje a závěrečná

čísla z roku 2004 a rozpočet obce na tento rok. Sportovci píší o letošním turnaji Mistrů světa v kolové. Dozvíte se, že při této příležitosti navštívil naši obec hejtman JMK Stanislav Juránek. Poprvé máme příspěvek i od fotbalistů. Doufám, že se to stane již pravidlem. Ani v tomto čísle nechybí tradiční vinařská besídka a velikonoční vzpomínání od pana Antonína Konečného.

Asi poprvé jsme natchytali paní Rosalii Vozdeckou, protože nevíme a nikdo jiný nám nenapsal a nepoznal sklep na obrázku v minulém čísle.

J. Zelinka,
šéfredaktor

Slovo starosty

Vážení občané, zahájili jsme nový rok a před námi stojí řada úkolů. Co se v minulém roce udělalo jsem Vás již informoval. Chtěl bych k tomu doplnit to, že na čističce odpadních vod jsme začátkem ledna zahájili zkušební provoz a stavba „Odbahnění rybníka“ byla zkolaudována a v současné době se již rybník napouští. Věřme, že bude dostatek vody a rybník bude možné uvést co nejdříve do provozu. Tím, že byla čistička uvedena do zkušebního provozu je třeba, aby všechny domácnosti napojily odpadní vody na kanalizace a vyřadily z provozu jímky a septiky.

Jakmile se rozjaří bude nutné zahájit práce na přepojování kanalizačních přípojek. Bylo by dobré, abyste tyto práce ukončili do poloviny roku. Celá stavba čističky včetně kanalizace má být dokončena do konce května a zkušební provoz ukončen do konce roku. Znovu zdůrazňuji, pokud někdo bude potřebovat poradit jak přepojit

kanalizační přípojku mimo jímku, necht' se obrátí přímo na mě a já mu zajistím případnou odbornou pomoc.

Jinak se v tomto roce budou provádět drobnější akce na opravách komunikací, chodníků, opravách a údržbách budov v majetku obce. Vše bude směřovat k přípravám oslav 750. výročí první písemné zmínky o obci.

Toto výročí se bude prolínat ve všech akcích konaných v průběhu tohoto roku, ale hlavní oslava je naplánována na 24. - 27.6.2005. O programu budete informováni na jiném místě tohoto časopisu.

V každém případě se na tom budou podílet všechny organizace naší obce, které se na to v současné době již připravují. Věříme, že to bude důstojná oslava tohoto významného výročí obce.

Vladimír Kulíšek,
starosta obce

Krátké zprávy

Co projednávala obecní rada

ZASEDÁNÍ OBECNÍ RADY

- Rozhodla o zaplacení členského příspěvku Spolku pro obnovu venkova ve výši 2000 Kč.

- Odsouhlasila firmy, které budou obeslány za účelem výběrového řízení na opravu prostranství před radnicí. Jsou to: VHS Břeclav, H.K.U. Brno, VHS plus veselí nad Moravou, COLAS CZ Znojmo, IS Brno.

- OR schválila prodloužení nájemních smluv o užívání obecních pozemků těmto občanům: Václav Drabálek, Jiřina Zelinková, Jan Krupička, Josef Němeček, Marie Linhartová, Slavomír Viktorin, Zdeněk a Jana Lengálovi, Karel Vozdecký, Antonín Zoubek, Josef Konečný, Ing. Miroslav Jelínek, Františka Vepřeková, Božena Viktorinová. • Na jednání obecní rady 14.2. OR projednala a schválila volební řád pro volby školní rady.

- S předsedou klubu historie J. Zelinkou byla projednána konkrétní podoba oslav 750 let od první písemné zmínky o naší obci.

ROZŠÍŘENÉ ZASEDÁNÍ OBECNÍ RADY

- Byl projednán pronájem prostor v budově staré školy, kde bude zřízeno centrum pro matky s dětmi „Mikeš“ pod hlavičkou klubu Vesna. OR souhlasí s pronájmem.

- Schválila žádosti o prodloužení nájemních smluv k obecním pozemkům občanům, kteří je dlouhodobě užívají. Smlouvy byly prodlouženy o 5 let za stávajících podmínek.

- Klub historie a vlastivědy Hustopeče žádal o příspěvek na činnost v roce 2005. Žádost byla zamítnuta, protože v obci byl založen vlastní klub.

- OR souhlasí s posíláním týdenní prognózy a signalizace pro vinaře o výskytu chorob a škůdců révy vinné od svazu integrované produkce vinných hroznů. Cena této služby činí 1 000 Kč za rok.

- Dále členové OZ podrobně projednali návrh obecního rozpočtu na rok 2005.

Ze zápisu obecní rady vybral
J. Zelinka

Demografické změny v r. 2004

V ROCE 2004 SE NARODILY

Tomáš Schiller, Tomáš Matýšek, Eva Hofferíková, Zdeňka Přibyllová, Kamila Svobodová, Vít Urbánek, Simona Tihlaříková, Petra Brabcová, Mikol Stejskalová, Michaela Lengálová, Marek Schnirch, Michal Hájek, Radim Pokorný.

V ROCE 2003 ZEMŘELI

Jan Kampas, Antonín Hladůvka, Marie Nevídalová, Jindřich Tihlařík, Václav Nevídal, Františka Konečná, František Valíček, Veronika Tyblová, František Kokeš, František Vozdecký, František Peterka, Antonín Stejskal, Jiří Skryja, Josef Chloupek, Štěpán Konečný, Antonie Viktorinová, Božena Outratová, Anděla Linhartová.

VÝZNAMNÁ ŽIVOTNÍ VÝROČÍ NAŠICH OBČANŮ V ROCE 2005

96 let

František Matuška

95 let

Cecilie Rozkydalová

90 let

Marie Rozkydalová

85 let

Františka Lengálová, Marie Konečná, Josef Nevídal, Marie Zelinková, Augustin Moler

80 let

Marie Vozdecká, Josefa Kaňová, Metelková Marie, Oldřich Matuška, Antonín Kaňa, Jan Lejska, Metoděj Kaňa, Karolina Spoustová, Anežka Molerová, František Zoubek

Nejstarším občanem je pan František Matuška, který v letošním roce oslaví 96 let.

EVIDENCE OBYVATEL ZA ROK 2004

	muži	ženy	celkem
Narodilo se	6	7	13
Zemřelo	12	6	18
Přistěhovalo se			19
Odstěhovalo se			23
Stav obyvatel k 31. 12. 2002			1946
Uzavřeno manželství			7
před obecním úřadem			2
před církví římskokatolickou			5
Číslování budov (nejvyšší číslo)			612

*Růžena Stehlíková,
matrikářka*

Průkazy a pasy na obci

Připomínáme občanům, že od 1. 7. 2000 přešla agenda vyřizování občanských průkazů a cestovních pasů z policie na okresní úřady.

Občané si mohou o vystavení nového OP požádat

prostřednictvím Obecního úřadu Šitbořice, zde rovněž mohou hlásit ztrátu, odcizení, nález či poškození OP nebo cestovního pasu.

K VYŘÍZENÍ OP SE PŘEDKLÁDAJÍ NÁSLEDUJÍCÍ DOKLADY:

- rodný list, popř. oddací list
- fotografie 35x45 mm, která zobrazuje současnou podobu občana v předním čelném pohledu, s pozadím bílým, popř. světlemodrým
- dosavadní občanský průkaz
- případně další doklady osvědčující skutečnosti zapisované do OP (např. oddací list k zápisu manželky-manžela, rodné listy dětí k zápisu dětí do 18ti let, diplom pro zápis titulu)
- v případě vyřizování 1. OP pro patnáctileté je třeba doložit osvědčení o státním občanství ČR. Potřebnou žádost k osvědčení vyřídíte na OÚ Šitbořice, je však třeba doložit rodný list dítěte, oddací list rodičů, rodný list matky dítěte a její OP
- od 1. 1. 2005 se za vydání nového OP za občanský průkaz poškozený, odcizený, ztracený nebo zničený vybírá správní poplatek 100 Kč

VÝMĚNA OBČANSKÝCH PRŮKAZŮ

vydaných do:	výměna do:
31. prosince 1994	31. prosince 2005
31. prosince 1996	31. prosince 2006
31. prosince 1998	31. prosince 2007
31. prosince 2003	31. prosince 2008

K VYŘÍZENÍ CESTOVNÍHO PASU JE TŘEBA PŘEDLOŽIT:

- občanský průkaz
- 1x foto 35x45mm, které zobrazuje současnou podobu občana v předním čelném pohledu, s pozadím bílým, popř. světlemodrým
- dosavadní cestovní pas (pokud jej vlastní)
- 200 Kč v hotovosti (dětí do 15ti let 50 Kč)

K vyřízení prvního cestovního pasu pro dítě do 15 let je třeba předložit osvědčení o státním občanství ČR, které vyřídíte prostřednictvím obecního úřadu na krajském úřadě. Zde je nutné uhradit správní poplatek 100 Kč.

Připravujeme oslavy

Oslavy 750 let od první zmínky o naší obci se nezdáratelně blíží. Na jednání OR byl navržen a posléze schválen termín a rámcový program. Hlavním oslavy proběhnou o víkend 24. 25. a 26. června v tomto roce. Prozatím je navržen tento program:

PÁTEK 24. ČERVNA:

- navečer přivítání hostů a rodáků na prostranství před Orlovnou
- večer koncert skupiny Luisiana

SOBOTA 25. ČERVNA:

- po celý den budou otevřeny výstavy, v prostorách staré školy a v knihovně, v malém sále sokolovny, na prostranství za starou školou - chovatelé, hasiči v hasičárně, v kostele, v budově MŠ a ZŠ. Chtěli bychom,

aby se na výstavách podílely všechny spolky a organizace, které v obci existují (chovatelé, myslivci, včelaři, hasiči, rybáři, sokoli, orli, zahrádkáři, obě školy, regionální výtvarníci, ...) ani je všechny neznám.

- dopoledne připravují program rybáři.
- ve 14⁰⁰ začne hlavní program na prostranství před Orlovnou: hraná scénka u Štengaru, historická hudba, vystoupení skupiny historického šermu, stánky starých řemesel atd. Vystoupení dětí a další.
- v 18⁰⁰ na fotbalovém hřišti utkání s atraktivním soupeřem
- večer v sokolovně hlavní kulturní program – vystoupení folklorního souboru po něm taneční zábava, prezentace vín Šitbořských vinařů.

NEDĚLE 26. ČERVNA:

- slavnostní bohoslužba
- po celý den otevřeny výstavy, na hřišti žákovský turnaj v kopané, ukázky modelářů
- sokolovna odpoledne - vystoupení dětí ZŠ, MŠ, Baránek a hosté

Do konce měsíce dubna budou vytištěny oficiální pozvánky. Ty vám budou dodány do vašich domácností s prosbou o zaslání všem vašim příbuzným a rodákům. Obecní úřad nemá možnost sehnat všechny adresy a snadno by se mohlo stát, že bychom na někoho zapomněli, a to by bylo nemilé.

Tento program není konečný. Rádi uvítáme vaše další náměty a nápady. Cílem nás všech musí být abychom si v tyto dny připomněli toto významné výročí. Abychom rodákům i dalším hostům, ale i naší mládeži ukázali, že naše obec má bohatou historii a že i současnost je zajímavá a inspirující.

Chceme proto připravit zajímavý program, ve kterém by bylo pro každého něco. Dokumenty, památky, umělecká díla, zájmová činnost i sport. Na zdárném průběhu oslav by se měl podílet každý z nás - občanů Šitbořic.

J. Zelinka

Obecní muzeum

O záměru zřídit v naší vesnici Muzeum obce jste byli již informováni. Po projednání na obecním zastupitelstvu dostává tento záměr stále konkrétnější podobu. Pro prostory muzea byla vyčleněna jedna třída ve staré škole. Ta ve které byla dříve Česká spořitelna. A také bývalá sborovna. V těchto místnostech však musí proběhnout některé stavební úpravy. Projekt je již zpracován a na JMK byla zaslána žádost o dotaci.

Jak by mělo takové muzeum vypadat se byli členové klubu historie podívat v Kobylí. Tam je rovněž muzeum umístěno v budově staré školy. Po celou dobu naší návštěvy se nám věnovala paní vedoucí. Nás, abych byl upřímný, ani tak nezajímala historie Kobylí, ale to, jak je muzeum uspořádáno. Jak jsou rozděleny jednotlivá témata, uspořádání vitrín a výstavních objektů. Myslím si že jsme si udělali určitou představu jak budeme postupovat u nás. Je škoda, že se rekonstrukce v naší škole nestihne do oslav.

J. Zelinka

Výzva k zapůjčení fotografií

Vzhledem k tomu, že termín oslav 750. výročí naší obce se nezdářítečně blíží a k těmto oslavám je také zamýšleno vybudování co možná nejšířší fotogalerie různých klíčových okamžiků historie obce, ale také našich občanů, žádáme všechny, kteří mají doma zajímavé fotografie, aby je zapůjčili k ofocení. Zájem je také o fotografie významných osobností a o ročníkové fotky - zvláště z období, kdy opouštěly zdejší školu a ze setkání padesátníků, anebo o historicky zajímavé dokumenty.

Prosíme, abyste případné fotografie zapůjčili co nejdříve paní Zence Kaňové (v knihovně) nebo na OÚ. Fotografie si podepište a vložte do nadepsané obálky. Pokud možno, žádáme také o stručný popis události.

Budování fotogalerie je mravenčí práce, je proto nutné, aby se materiály sešly co nejdříve ke zpracování. V případě, že jste ochotni poskytnout k těmto účelům svoje dokumenty neváhejte a učiňte tak co nejdříve. Děkujeme za spolupráci.

Zdenka Kaňová

Komise živ. prostředí informuje

Děkujeme všem, kteří se zúčastnili brigády na úklidu a úpravě Hradiska. Jak je patrné, někteří občané to myslí s úpravou vážně a přiložili ruku k společnému záměru, který si komise životního prostředí vzala za své v minulém roce. Jen je velká škoda, že se tento úmysl nedotkl všech majitelů sklepů, nebo všech uživatelů. Ale nic není ztraceno. Ti, kteří budou mít zájem mají možnost se zúčastnit v jarních měsících, jakmile nám to počasí dovolí. Toto bude včas oznámeno místním rozhlasem.

Záměr je takový, po dočištění hodláme vybudovat částečné osvětlení a usadit lavičky pro odpočinek a zbudovat koutek pro děti. Jen je potřeba přijít s návrhem, jak by bylo nejlépe toto posezení zbudovat, aby nám dílo neponičili vandalové. Jak jsem již vyzval v minulém čísle Štengaráčku, měl by být nás všech, abychom si v obci vytvořili co nejhezčí životní prostředí.

Ještě bych chtěl připomenout, že Hradisko není žádná veřejná skládka ani spalovna. Proto zakazujeme všem vozit jakýkoliv odpad na Hradisko! Pod přísnou sankcí.

Ještě několik slov k místnímu hřbitovu. Po důkladném zvážení doporučujeme vysekat vzrostlé břízy, které jsou vysázeny středem hřbitova. Jak jste si mohli všimnout již jedna bříza vlivem větru spadla a jen se štěstím nespadla na malý pomníček. Nedovedeme si představit, kdyby se tak stalo následkem silného větru a těchto mohutných stromů spadlo více a popadaly by na další a drahé pomníky. Taktéž se musí odstranit i nebezpečné větve na vzrostlých kaštanecích. Na místo vysekaných břízů budou vysázeny jiné dřeviny, takového druhu, aby hřbitov byl důstojným místem odpočinku našich zemřelých.

Pokud budete mít připomínky k tomuto záměru se hřbitovem, je potřeba je podat co nejdříve, připomínkovat nebo eventuálně podat i jiný návrh na obecní úřad.

Jiří Konečný,

předseda komise Životního prostředí a zemědělství

Školská rada při základní škole Vesna Šitbořice

Dnem 1. ledna 2005 nabyli účinnosti nový školský zákon 561/2004 Sb. Tento zákon určuje našemu školství řadu změn v systému, v organizaci i obsahu vzdělávání. Zákon také ukládá zřizovateli školy (obci) zřídit při základní škole školskou radu.

V tomto období probíhá volba členů školské rady. Třetinu členů jmenuje zřizovatel, třetinu volí zákoní zástupci žáků a třetinu volí pedagogičtí pracovníci.

Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům a zřizovateli podílet se na správě školy.

Školská rada:

- vyjadřuje se k vzdělávacím programům
- schvaluje výroční zprávu o činnosti školy
- schvaluje školní řád
- schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků
- podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy
- projednává návrh rozpočtu
- vyjadřuje se k rozboru hospodaření
- projednává zprávy České školní inspekce
- podává podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli a dalším orgánům státní zprávy.

*Jarmila Novotňáková,
ředitelka školy*

Zápis v mateřské škole

Zápis dětí na příští školní rok 2005/06 se uskutečnil 1. března 2005 v mateřské škole. Už několik let provádíme zápis formou „Dne otevřených dveří“, který se osvědčil. Tento den je mateřská škola přístupná všem rodičům a dětem, kteří se chtějí s prostředím školky seznámit.

I když počet narozených dětí v ročníku stále klesá, celkový počet dětí pro další školní rok bude stejný. Do první třídy ZŠ odejde asi 17 dětí, nově přihlášených je 18. Naše mateřská škola bude zase od září obsazena.

*Miroslava Kominacká,
ředitelka*

Pohádková noc v knihovně

V závěru měsíce března, měsíce knihy a Internetu a při příležitosti výročí H. Ch. Andersena se naše knihovna zapojila do akce s názvem Noc s Andersenem.

Jedná se o nocování dětí a všech, kdo má zájem (převážně z řad rodičů) v knihovně v noci z 1. na 2. dubna 2005. Během večera bude probíhat pohádkové čtení, různé soutěže a možná, že přijdou i pohádkové bytosti.

Děti budou nocovat na karimatkách na zemi ve spacácích a je nutné si s sebou vzít malou večeři, ale hlavně dobrou náladu. Všechny knihovny budou tuto noc spolu propojeny pomocí Internetu. Pro děti to bude jistě vítané dobrodružství a zpestření všedních dnů.

Zdenka Kaňová

Vesna Šitbořice

V neděli 6. 3. 2005 odpoledne se konala seznamovací schůzka s paní Zlatuškovou – starostkou ženského spolku Vesna Brno. Paní Zlatušková nás seznámila s historií tohoto spolku.

Klub Vesna byl založen již roku 1871, jako Vzdělávací spolek pro ženy. Proto se používá starodávné oslovení „starostka“. Členkami spolku byly i dámy s bohatými manžely, takže mnohé z nich mohly velkoryse přispívat na rozvoj spolku, na výstavbu školních budov a na vzdělávání dívek a žen.

Novodobá historie je již mnohem skromnější. Jako většina neziskových organizací se neustále potýkají s finančními problémy. To ale nijak neumenšuje jejich kulturní aktivity – výstavy, besedy s různými osobnostmi (zejména z Brna), odborné přednášky, atd.

Rády nám předají své vědomosti, rády nás doporučí svým spolupracovníkům a rády nám pomohou. Za deset let novodobého trvání spolku Vesna mají již mnoho zkušeností a kontaktů, které my bychom těžce získávaly.

Beseda byla doplněna prodejní výstavkou z prací čtyř brněnských výtvarnic. Z nich nás zaujaly především obrázky paní Pospíškové a batikované obrázky a přáníčka paní Kristové. Krásnou pozorností byly tři batikované obrázky našeho kostela. Paní Kristová je udělala podle fotografie na internetových stránkách Šitbořic. Celá beseda proběhla v milé atmosféře přátelského posezení.

Jaroslava Krušinová

Ocenění našich sportovců

V pátek 4. března proběhlo v Hustopečích vyhlášení nejlepších sportovců okresu Břeclav za rok 2004. Mezi nejlepšími sportovci nechyběli ani zástupci naší obce. V kategorii „Jednotlivci žáci“ se na třetím místě umístili David Wamser a Robert Zvolánek mistři České republiky v kolové v kategorii žáků. Tato dvojice dosáhla v roce 2004 celé řady významných sportovních výsledků. Za jejich výsledky byli pozváni koncem února k hejtmanovi JMK Stanislavu Juránkovi spolu s nejlepšími sportovci Jihomoravského kraje. Obdrželi plaketu Hejtmana JMK a každý poukaz v hodnotě 5 000 Kč na zboží v cykloprodejně Sport Kuchař Hustopeče. Gratulujeme.

redakce

Inventura za rok 2004

Inventarizace byla provedena na základě zákona č. 563/91 Sb. o účetnictví, § 29, 30 k datu 31.12.2004. Hlavní inventarizační komise jmenovaná radou obce dne 13.12.2004 v tomto složení: předseda - Vladimír Kulíšek (starosta), členové - Ing. Pavel Halas (člen RO, předseda finančního výboru), Miluše Zelinková (účetní)

Skutečné stavy všech předmětů jsou zapsány v inventurních soupisech a byly porovnány s inventurními knihami.

náty a první kaťuše. 16. 4. v pondělí se obec stává cílem leteckých útoků a dělostřeleckých granátů. Nejstrašnější byla soustředěná palba kaťuší do centra obce. V té zahynuli první občané Šitbořic. Osmiletý Antonín Košvica, Josef Konečný, Josef Hnilica, sestry Marie a Terezie Pešťálovky a pětiletý Karel Žáček z Holásek. Mnoho domů bylo značně poškozeno. V úterý 17. 4. obec obsadili značné síly Rudé armády. Ale Němci zahájili protiútok. Po těžkých bojích o každý dům byli ruští vojáci do večera vytlačeni. Boj však nepřestal celou středu 18. 4. Rusové znovu nastupovali od Divák a od Hustopečí. V nepřehledné situaci několikrát došlo ke změně držitelů obce. Hlavně trpěla vesnice. Mnoho domů, stodol i fara, hořelo, dobytek pobíhal po vesnici, občané byli v zoufalé nejistotě ve sklepech. Ve čtvrtek 19. 4. z obce ustoupily německé tanky, ve vsi se rozpoutaly boje o každý dům a příkop, mrtví byli nalezeni i v kanálech. Na mnoha místech to byly boje na bodáky, muže proti muži. Zajatci se nebrali, žádné milosrdenství se nekonalo. Večer měli Rusové pod kontrolou většinu obce. Jen na dolním konci a na Výhoně se ještě drželi Němci. Celá vesnice byla osvobozena v pátek 20. 4., ale Němci se ještě jednou v noci pokusili zaútočit, ruská děla a kaťuše je odrazili. Lidé ze sklepů začali vycházet až v sobotu 21. 4. To co uviděli bylo strašné. Mrtví vojáci z obou stran, poházené zbraně, mnoho domů a budov spálených, vyděšený dobytek se toulal po obci. Zděšení také vyvolalo chování osvoboditelů – Ruských vojáků. Kradli loupili znásilňovali. Pokynu „davaj časy, davaj suda davaj bystro“ rozuměl každý, i ten kdo vůbec neuměl rusky. V tom je největší hrůznost a zvrhlost každé války. Podobné nepříjemné zážitky však byly časem přehlušeny radostí z osvobození a z konce války. Podle dostupných pramenů při osvobození Šitbořic zahynulo 104 Ruských vojáků, 150 – 300 Německých vojáků (odhad), 15 občanů Šitbořic. 147 domů bylo úplně zničeno.

Oběti na lidských životech si válka vybírala i po skončení bojů. Byly to především děti, které zabila nalezená munice. Dodatečně zahynuli Adolf Sáček, Jan Sáček, Josef Vozdecký – osmiletý, František Vozdecký – pětiletý, Josef Hanák – desetiletý, Josef Navrátil – desetiletý a Cyril Zoubek.

Od těchto událostí uplyne letos již 60 let. Mnoho z přímých pamětníků již nežije. Mladým čtenářům chceme připomenout, že vlastně ani neví jaké štěstí mají, že za svého života nemuseli nikdy poznat strach o svůj život a o životy svých blízkých. Naši dědečci zažili za svého života dokonce války dvě. Po té první si mysleli, že větší hrůza je už nemůže potkat a jak se mylili.

Ani se nechce myslet na to jak by vypadala válka v dnešní době. Proto si přejme, aby dnešní generace nikdy nemuseli na podobné události vzpomínat.

J. Zelinka

Kronikář zaznamenal

Často pročítám zápisky a paměti mého otce z doby II. sv. války o tom jak probíhala fronta naší vesnicí. Již tehdy byl kronikářem a i v těch nejtěžších dobách si dělal podrobné zápisky. V nich také zaznamenal různé příhody, které za fronty prožili ostatní občané. Tragický

den 17. 4., kdy se Němcům podařilo znovu dobýt Šitbořice a vytlačit ruské vojáky popsal zážitky pana Ondřeje Stejskala č. 232.

Za protektorátu si Ondřej Stejskal vykopal na rovince pod Odměrkou vedle sebe 2 sklepy. Spolu s ním kopal i Meta Keller č. 388. Oba byli staří vojáci z I. sv. války. Sklepy si vykopali tak, aby se do nich nedalo střílet. Osa vykopané šíje byla šikmo k ose dolní části sklepa. Snad tušili, že válka přijde až do jejich sklepa. Když se fronta přiblížila, tak se Ondřej i s rodinou do sklepa odstěhoval. Sklep byl veliký, tak tam vzal i známé. 17. dubna vyšli všichni ze sklepa, radovali se, že už jsou svobodni. Několik ruských kozáků prohlíželo sklepy. Lidé si navzájem sdělovali své dojmy. Ondřej Stejskal si vyprávěl něco s Ladislavem Holcapfelem, který byl s rodinou ve sklepech kousek nad ním. Stáli venku na cestě. Byl tam s nimi i Ondřejův syn Josef, asi sedmnáctiletý. U cesty rostlo akátí a cesta se stáčela nahoru. Ondřej i ostatní uslyšeli nějaký dupot, pohlédli vzhůru. Na cestě v zátočině se objevila asi rota Němců. Hned se všichni rozprchli a běželi do sklepů, volali na druhé, aby se schovali že „Němci jdou!“. Němci po nich okamžitě vystřelili. Mladého Josefa Stejskala a Ladislava Holcapfla zasáhli. Tomu prostřelili sval na ruce a Josef měl prostřelené stehno. Naštěstí u žádného nebyla zasažena kost. Lidé v mžiku zmizeli ve sklepech. Němci se rozdělili a v běhu stříleli. Mezi sklepy dva kozáky zastřelili a jednoho zajali. Ten křičel a bránil se ale i on byl nakonec zastřelen. Jeden kozák se přimíchal mezi lidi ze sklepa co byli ukryti u Ondřeje Stejskala. Ve sklepech se rychle převlékl do civilních šatů. Vojenské šaty zamíchali do prádla a muži začali ošetřovat raněného Josefa. Němci doběhli ke sklepu a do šíje vystřelili za samopalu. Protože šíje (chodba) byla šikmá, tak přítomným ve sklepech neublížili. Potom jeden Němec odjistil granát a hodil jej do sklepa. Chodba byla dosti dlouhá a granát se kutálel dolů do sklepa. Tam za rohem stál Ondřej Stejskal, ten granát chytil a vyhodil jej ven, kde vybuchl. Nějaký Němec přistoupil ke sklepu a křičel aby všichni rychle vyšli ven nebo budou střílet. Když vycházeli ze sklepa tak v tom chvatu si kozák dal na hlavu svoji vojenskou čepici. Stejskal jak to uviděl, tak mu na hlavu dal balík s prádlem a pak pomáhal raněnému synovi vyjít ze sklepa. Venku museli stát a dva Němci šli prohledat sklep. Hledali kozáka. Ten byl venku s balíkem na hlavě, pomalu se šinul za lidima k cestě. V těch místech mezi sklepy odbočovala hluboká cesta do vesnice. Kozák odhodil balík z hlavy a začal po ní rychle utíkat do dědiny, kde byli ještě Rusové. Němce to překvapilo, ale hned začali prchajícího stíhat a střílet po něm. Kozák daleko neutekl a byl zastřelen. Po té události si Němci přestali lidí ze sklepa všímat a nebo jak pronásledovali kozáka, tak na ně zapoměli. Lidé se rychle znovu schovali do sklepa a již nevycházeli. Němci prohlídli ostatní sklepy a Rovinkou dále postoupili do dědiny.

Toto je jen jedna z obrovského množství dramatických událostí, které naši občané museli prožít.

*Ze vzpomínek kronikáře F. Zelinky vybral
J. Zelinka*

Svědectví o konci války

V roce 1945 jsem žil a pracoval v Olomouci. Bylo mě tehdy 18 roků. Na velikonoční svátky jsem byl doma u rodičů v Šitbořicích v rodném domě čp. 362. Od jihovýchodu se blížila fronta - nepřetržitě dunění a v noci nad horizontem rudá záře od požárů. Po svátcích jsem se vrátil do Olomouce. Ta se dlouhodobě připravovala k odporu proti Rudé armádě. Všechny ulice byly přehrazeny barikádami, většinou hlídanými vojáky wermachtu. Město bylo prohlášeno „pevností“ a vyhlášeno stanné právo. To mimo jiné znamenalo zákaz vycházení od 20 do 6 hodin. V té době se na osoby střílelo bez vyzvání.

I obyvatelstvo se připravovalo na příchod fronty. Můj šéf, u kterého jsem pracoval a bydlel mě dne 21. dubna poslal, abych odvezl dva velké kufry s cennými věcmi - zlato, šperky, kožichy apod. - do obce Drahanovice k sedlákovi, panu Kouřilovi. Když jsem vystoupil v Drahanovicích na nádraží z vlaku, ten ujel asi jeden kilometr, ozvala se detonace a parní lokomotiva s poštovním vozem vyletěly do vzduchu. Byla to akce partyzánů z Ostravska, kteří v té době „operovali“ v lesích Velký Kosíř. Kufry jsem odevzdal u Kouřilů. Chtěl jsem se vrátit domů do Olomouce na vypůjčeném kole. Místní četník mě to rozmluvil s tím, že do Olomouce přijedu již potmě a tím se vystavím téměř jistému zastřelení. Zůstal jsem tedy spát na statku u Kouřilů. Šéfovi jsem žádnou správu podat nemohl, protože telefony nebyly již v provozu. Pozdě večer pan Kouřil i s dvěma partyzány poslouchali „cizí rozhlas“ což bylo trestné až smrtí zastřelením. Po usilovném ladění rádia se mezi rušením ozvala znělka „Volá Londýn“. Všichni jsme napjatě poslouchali. Mimo řady jiných zpráv se ozvalo: „Včera po urputných čtrnáctidenních bojích byla osvobozena poslední pevnost před Brnem – obec Šitbořice.“ Tak jsem se dozvěděl z Londýna o konci války v mé rodné dědině. Nejistota, jak to přežili

moji rodiče a mých sedm sourozenců mne trápila skoro tři týdny, než jsem dostal dopis od rodičů, že sice jsou všichni zdraví, ale můj rodný dům lehl popelem včetně chlévů a ostatních hospodářských budov. Uplynulo od té doby šedesát let, ale v mé paměti to zůstalo natrvalo.

*Ing. Meta Lengál,
Plzeň*

Vzpomínka na osvobození

24. 4. 1945 se v Šitbořicích nacházelo velké množství lidí - sedláci ze Slovenska s dobytčím, sedláci z Krumvíře a mnoho povozů s potahy. Také se zde pohybovalo množství vojenských vozidel.

Od rána útočilo na Šitbořice šest německých letadel. Byly odháněny účinnou protiletadlovou obranou. Po poledni 24. 4. 1945 bylo protiletadlovým dělem ze Svatojánsku zasaženo nad Nikolčickou ulicí útočící německé letadlo. Vyvalil se z něho černý dým, v malé výšce přeletělo nad vesnicí a potom zapadlo v Prošňákách. Vzápětí bylo slyšet mohutnou detonaci. Po dopadu explodovalo, protože na palubě neslo nevybuchlou municí a bombu.

Letadlo bylo rozmetáno v okruhu 1 km. Mrtvá těla posádky byla nalezena 300 metrů od jeho trupu. V obsluze děla, která letadlo sestřelila, se nacházel i Slovák od Banské Bystrice, který ze slovenské armády odešel k sovětské armádě a bojoval s ní více než dva roky.

Tuto událost zaznamenal šitbořický kronikář pan František Zelinka, č.p. 303. Pan Metoděj Vožděk, Nikolčická 434, pamětník, kterému bylo v té době 19 let, určil typ letadla jako dvoumístný stíhací Focke Wulf 190 D-9. Tohoto letadla bylo vyrobeno jen asi 700 kusů. Výzbroj letadla tvořily dva kanóny ráže 20mm s 250ks nábojů, dva trupové kulometry ráže 13mm a pod trupem přidavná nádrž nebo puma.

Jiří Kaňa

Studnice vědění, aneb brána jazyků

Asi všichni milující rodiče bez rozdílu si přejí pro svoje děti jen to nejlepší. Je přece naprosto přirozené chtít, aby budoucí generace se měly lépe a dělat pro to maximum ve všech činnostech lidské společnosti – takříkajíc „na všech frontách“.

Žijeme ve století globalizace. Hranice se otevírají, ať už jsou to hranice skutečné či pomyslné, hranice států či kultur. Nám všem se otevírá cesta netušených možností, a to nejenom v rámci Evropy. Musíme ovšem překonat hranice z nejobtížnějších, a to jsou právě hranice komunikační – jazykové.

A právě zde narážím na zjevné nepochopení osob odpovědných za vzdělanost populace naší obce. Mám tím na mysli převážně rodiče, neboť právě jim by mělo záležet na tom, aby se zdejší ZŠ stala opravdovou kolébkou vzdělanosti. Aby poskytla pevné a kvalitní základy všeobecných znalostí, těch jazykových nevyjímaje. Ba právě naopak, v první řadě těchto. Doufám, že si všichni uvědomujeme, jak důležité je vládnout slovem i písmem

alespoň jedním světovým jazykem. K těmto bezesporu patří angličtina, němčina, francouzština.

Základní škola ve svých vyučovacích hodinách zajišťuje výuku angličtiny a němčiny. Ovšem při každoroční výměně učitele jazyka, konkrétně anglického, kdy každý učitel má svůj styl učení a navíc učebnicích, dle mého názoru nevalné úrovně, je nasnadě, že také úroveň jazykových znalostí angličtiny našich dětí nebude vysoká.

Navíc ani jeden povinně volitelný předmět nebyl z jazykové oblasti. V letošním školním roce zde začala vyučovat angličtinu paní učitelka Meredová, která se snažila tento jazyk zpřístupnit i těm, kdo by měl zájem si své znalosti prohloubit anebo učit se jazyky dva, alespoň v rámci jazykového odpoledního kroužku. Zpočátku byl tento kroužek kapacitně naplněn, ale posléze jej navštěvovalo stále méně a méně dětí, až nakonec musel být zrušen. Ba co víc, tato učitelka sklízí za svou snahu a nároky, které na své svěřence v hodinách angličtiny klade, většinou pouze kritiku.

Každý, kdo kdy studoval nebo studuje nějaký jazyk dobře ví, kolik to stojí námahy a volného času naučit se tímto jazykem alespoň dorozumět v základních životních situacích. Uvědomme si ale, jak je to v současném světě nezbytné!

K již zmiňovaným hranicím, které se otevírají, patří také hranice ekonomické. V naší zemi investuje stále více zahraničních firem, které od svých zaměstnanců vyžadují alespoň základní jazykové znalosti. A týká se to i dělnických povolání. Tito zaměstnanci v rámci své praxe přece tak často vyjíždějí do ostatních států světa. A což teprve možnosti rekreací! Není snad mnohem lépe umět se dorozumět a zařídít si mnohé sám, než očekávat pomoc někoho cizího?

Toto si přece všichni moc dobře uvědomujeme. Proč tedy tak málo naléháme na své děti, aby překonaly přirozenou lenost a snažily se co nejlépe vštípit si do paměti slovní zásobu a gramatické zákonitosti dalšího jazyka? Proč tak málo trváme na tom, aby se angličtina a jazyky vůbec staly jednou z priorit v jejich učebním programu? A ne jenom v jejich, vždyť také my dospělí se můžeme

začít učit! Je třeba pouze upřímný zájem a vytrvalost. Pokud bude zájem ze strany dětí a dospělých, ZŠ se jistě bude snažit zajistit kvalitního učitele a uspořádat výukové kurzy také pro širokou veřejnost. Vždyť by si tímto způsobem mohla také přivydělat na svou činnost a ještě vylepšit dobré jméno školy!

A pokud škola v tomto selhává, pak by se snad Obecní úřad mohl pokusit zajistit kvalitního lektora cizího jazyka. Jenom, prosím, neočekávejte, že vše půjde lehce. Kdo chce něco umět, musí něco obětovat a tvrdě pracovat. Samozřejmě, že někdo se učí rychleji a někdo pomaleji. To vše záleží na schopnostech, ale pokud se vytrvá a nepřestane, pokud se „neháže flinta do žita“ po prvních neúspěších, výsledek se dostaví. Nestavme si dobrovolně kolem sebe a svých dětí neproniknutelnou zeď jazykové bariéry a snažme se postoupit, ať opět nezůstáváme o krok pozadu za ostatním světem deroucím se vpřed.

Zdenka Kaňová

Vinařská besídka

Letošní divná zima oddálila všechny práce ve vinohradě, ale snad neuškodila, takže tato Vinařská besídka nebude o postupu jarních prací, ale o změnách a povinnostech vzniklých vstupem ČR do Evropské unie. To se stalo dne 1. 5. 2004 a od té doby platí společná organizace trhu EU a s tím spojené povinnosti vyplývající ze závazných společných předpisů. Pro ČR jsou tyto předpisy zahrnuty do zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství, platného od 28. 5. 2004 a prováděcí vyhlášky č. 323/2004 Sb., č. 324/2004 Sb. a nařízení vlády č. 245/2004 Sb.

Dále se vinařství týká zákon 353/2003 Sb., o spotřebních daních platný od 1. 1. 2004 a zákon 354/2003 Sb. kterým se mění některé zákony. Jedna změna již proběhla a to je zvýšení množství vína pro vlastní spotřebu malovinaře z původních 500 litrů na 1 000 litrů a v dalším jednání je zvýšení až na 2 000 litrů.

V souladu s vinařským zákonem proběhla v roce 2004 registrace vinic a podle jejich výsledků představuje plocha vinic v ČR 19 200 ha, co představuje současný produkční stav.

V souladu s vyhláškou č. 324/2004 Sb. dochází k novému členění produkčních oblastí na celkem dvě – Čechy a Morava – a na 6 podoblastí – mělnickou, litoměřickou, mikulovskou, slováckou, velkopavlovickou a znojemskou. Šitbořice jsou zařazeny do oblasti velkopavlovické z které uvádím jen plochy pro nás zajímavých obcí:

Obec	Výměra (ha)	Výměra vinic (ha)
Šitbořice	154,4	24,5960
Borkovany	180,1	50,5466
Diváky	177,9	12,2995

Nikolčice	121,8	48,1993
Těšany	168,5	81,9597
Klobouky	516,5	172,8731
Hustopeče	856,1	257,4605
Velké Němčice	284,1	51,2790
Velké Pavlovice	700,2	38,7734
Velké Bílovice	1 112,2	811,3050

Podle tohoto přehledu by se mohlo obnovit v Šitbořicích ještě nejméně 130 ha vinohradů. Otázka je, kdo by je vysadil? Soukromé osoby, podnik Zemax a.s., anebo nějaké jiné společnosti? Soukromní pěstitelé se do toho moc nepohrnou, protože založit vinohrad a potom ho ošetřovat vyžaduje velké finanční náklady a velkou potřebu pracovních sil. Ale mohli by to být ti soukromníci, kteří mají o tuto činnost zájem a kteří to umí, a že to umí svědčí vzorová vinice Justina Valíčka v Domanínách. Hlavní úlohu v obnově vinohradů by měl hrát nástupce družstva Zemax a.s., který obhospodařuje jejich podstatnou část a v určité míře je i obnovuje a jestli ty obnovené výsadby vypadají jako nový vinohrad ing. Fialy u Lích, tak je všechno v pořádku. Až na ty krmelce, které pomáhají srnčí zvěři přežít zimu, aby potom na jaře měla ještě chuť si pochutnat na mladém dřevě vinohradů. Při rozšiřování zase ale budou hrát důležitou úlohu finanční náklady na založení, náklady na nákup strojní techniky potřebné pro ošetřování vinohradů a možnost získání pracovních sil.

V některých moravských vinařských podoblastech určité společnosti, kterých majitelé jsou vždy bohatí ale neznámí, začaly skupovat neosázené registrované plochy a začínají na nich zakládat vinohrady a budovat výrobní zařízení (ve Strachotíně dokonce dvě). Půda bude sice plně využita, ale zisky z ní potečou kdoví kam.

Vinné révě se v našem katastru daří a i vína jsou výborné jakosti. Vyrovnají se vínům ze všech obcí velko-

pavlovické oblasti. O tom svědčí úspěchy, které sklep Maryša v poslední době získal na různých soutěžích a propagačních akcích. Když jsem začal v roce 1996 pracovat ve sklepech, úplně jsem se zhrozil vybavením lisovny a sklepa. Bylo staré a opotřebené, na kterém se daly hrozny zpracovat, ale mohlo se vyrobit jen velmi hrubé víno, vhodné na prodej jako stolní, čili za nejnižší cenu. Do té doby to tak nevadilo, protože bývalo vína nedostatek, ale v dnešní době by se takové víno s vysokou výrobní cenou vůbec nedalo prodat. Proto se Zemax zaměřil většinou na prodej hroznů, ale už dnes odběratelé jsou ochotni nakoupit za odpovídající cenu jen hrozny vysoké kvality. V každém případě, ale prodej hroznů je pro pěstitele vždy méně výhodný než prodej vína a některé podniky vzniklé z bývalých zemědělských družstev určitou část produkce svých vín lahvuji, sami prodávají a velmi široce a nákladně propagují (Hustopeče, Kobylí, Čejkovice).

Po několika, více méně neúspěšných pokusech s výrobou a prodejem vína, zaměstnal Zemax nového sklepmistra ze Slovenska, absolventa vinařské školy v Modré, s několikaletou zkušeností se zpracováním hroznů a výrobou jakostních vín a s jejich propagací i prodejem. Podle jeho projektu bylo zakoupeno nové výrobní zaříze-

ní, to je: odzrňovač, lis, filtr, nerezové a plastové nádrže, plnicí zařízení, láhve, etikety a ostatní nezbytné potřeby a byly vykonány úpravy sklepa tak, aby odpovídal stanoveným technologickým a hygienickým předpisům.

A výsledky jsou již vidět. Na několika přehlídkách a propagačních akcích bylo víno velmi vysoko hodnoceno, ale zjistilo se, že vína ze sklepa Maryša ze Šitbořic, skoro nikdo nezná. Proto musí nastoupit druhý stupeň úkolů a to je obeznámit o Šitbořském víně velmi širokou veřejnost a to v prvním řadě odběratele a v druhé řadě i spotřebitele, budoucí konzumenty našeho vína. A to je velmi těžký a nákladný úkol. Vína se musí představit na všech možných výstavách, přehlídkách, veletrzích a samostatných akcích, při čem nikdo nebude moct odpovědně říct, kdy se náklady na tyto akce vrátí. Vrátil se určitě, ale musí se v této započaté cestě pokračovat. Je to úloha velmi náročná, která bude vyžadovat těsnou spolupráci a plné pochopení všech zainteresovaných pracovníků Zemaxu, od dělníků až po ředitele.

V současné době je možné na nové výsadby získat z vinařského fondu a fondů EU nezanedbatelné částky a tento stav se musí využít, aby vinařství v Šitbořicích nezaniklo.

Ing. Antonín Konečný

Jaro našeho mládí

V našem mládí (ročníku 1923) se první příznaky jara poznaly tak, že všechny domácí zvířata, které se chovaly v každém domě, přinesly své potomky. Ať to byly krávy, nebo kozy, nebo i drůbež. Když to bylo telátko, chodili jsme ho obdivovat a na krček se mu uvázala červená mašlička, to proti čarodějnicím a „uřknutí“ a malé kůzlátka nám sloužily na hraní. Pro kuřátka, housátka a kačeny, v dlouhé zimě vychované pod postelemi, jsme chodili trhat mladé kopřivy, které drobně posekané a smíchané s vařenými vejci, byly jejich první potravou.

Jakmile začal tát sníh, nedočkavě jsme čekali na první suchá místa, kde jsme si udělali důlek a začali hrát kuličky. Obyčejné hliněné se prodávaly ve všech obchodech 10 kusů za desetník. Skleněnky se získávaly z láhvi od limonád a cimentky nosili dělníci ze „smradlavé“ (škrobárny) z Brna, kde je používali při čištění sudů. Jednou šofér, co vozil pivo a limonády do hostince U Fialů, špatně zabrzdil auto, to se převrátilo do potoka a tak ten rok měl skleněnky každý. Potom se začalo chodit do Lích na sněženky, petrklíče a baruše, do Starých hor na fialky, na hlaváčky a koniklece na Bílou stezku a na Basu. V Líchách jsme také chytali veverka. Málo kdy se to podařilo, protože byly šikovnější než my a i když jsme nějakou chytili, tak jsme ji museli pustit protože měly množství velmi kousavých blech.

Těšili jsme se na Velikonoce. Dopředu se připravovaly různé nástroje potřebné na velikonoční „hrkání“, které začínalo ve čtvrtek v poledne kdy zvony odletěly do Říma a končilo v sobotu v poledne. Na hrkání se používaly dřevěné klapače, nebo malé ruční hrkačky a nejsilnější zvuk vyluzovaly dřevěné hrkače. Klapače uměli

vyrábět naši otcové nebo dědečci, hrkačky se prodávaly na jarmarku v Kloboukách a velké hrkače vyráběli místní koláři. Na první hrkání jsme se dostavili před vrchní Holzapflovu hospodu a tam nás větší ministranti vyzbrojení vrbovými pruty seřazovali podle velikosti a nástrojů, první šly hrkače, potom hrkačky a nakonec klapače. Rozdělovali nás do dvou skupin a to tak, že prutem ukázali a řekli „bašta“ nebo „kostel“ a každý se musel zařadit do skupiny, která šla okolo bašty a druhá okolo kostela dolu dědinou. Když bylo sucho, nebo ještě zamrzlé, tak to ještě šlo, ale když bylo blato a cesty v dědině nebyly ještě asfaltové, tak to bylo velmi namáhavé a ty co nestačili, ministranti poháněli těmi pruty. Obě skupiny se spojily až u „Ivanového“ a pokračovaly potom okolo transformátoru, přes Kuchyňku po Zámečku, kde byl rozchod. A odtud jsme sjížděli na hrkačech dolů k Majerovému. Byl to sjezd který obyčejně končil odřeninami a rozbitými koleny, ale nám se to líbilo přesto, že nás doma za to nepochválili.

Slavné bylo i vzkříšení. Ten den se nic nedělalo s půdou, většinou se uklízelo okolo domu, řezalo dřevo a připravovalo na jarní práce. Pekly se koláče, na které jsme se velmi těšili a většinou jsme museli zajistit i jejich upečení u místních pekařů. Po celou dobu, to je od čtvrtku do soboty jsme chodili do kostela a dodržovali půst, nejpřísnější byl na Velký pátek.

Vzkříšení začalo v kostele slavnostní Bohoslužbou a potom po Gloria se v průvodě šlo od kostela přes most u „Spolku“ nahoru až k Holzapflové hospodě a nazpět do kostela. Po celý průvod hrála místní dechová hudba a pokračovala potom v kostele a doprovázela i slavnostní Te Deum a to se mně vždy zdálo to nejslavnější z celých

Velikonočních svátků. Potom jsme se chystali na mrskut. Někdo si upletl z vrbových proutků žílu, někomu stačila jen koupená „fišpanka“. Mrskut pro nás začínal v neděli po vyjití první hvězdičky, kdy jsme začínali mrskat děvčata na ulici. V podělí ráno chodili jen větší chlupci, ale my menší školáci jsme začali chodit až po ranní mši. Chodili jsme jen po příbuzných a dostávali vařené obarvené vajíčka, někdy i vyškrabované z Borkovan, nějaké doma upečené cukroví a velmi drobné peníze. Jen kmocháčci dávali padesátník nebo až korunu. Dědečci a babičky nám dávali jen to co sami mohli přichystat a to „króžilke“ ze sušených jablek, sušené kadrátky nebo ořechy. Peníze ne, ty neměli, protože většinou byli na výměnku a ten v některých rodinách byl pro ně velmi trpký.

Příchod jara se nejmíc projevil ve škole. Odpadlo denní namáhavé čištění bot od bláta, ty se čistily napřed na velkém železném škrabáku před školou a dočišťovaly

dřevěnou škrabkou, kterou každý žák měl v kapse. Boty před vchodem do školy se ještě kontrolovaly a musely se dočistit. Přezůvky u firmy Baťa stály čtyři koruny, ale dřevěné škrabky byly zadarmo. Pamatuji se, nevím v kterém roce to bylo, ale na první jarní den už bylo tak pěkně, že někteří nejodvážnější přišli do školy již bosí, ve školní zahrádce už kvetly květiny a na nich bzučely včelíčky. Měli jsme hodinu zpěvu a paní učitelka nás na housličkách doprovázela když jsme zpívali „Přijde jaro přijde, bude brzy máj, otevře se hora - otevře se háj, stříbrné své vlnky voda vyleje, otevře se nebe - slavík zapěje“.

Takové vzpomínky vydrží hodně dlouho pěkně!

Ing. Antonín Konečný

Činnost místní rybářské skupiny

Naše organizace hospodaří na rybníku o rozloze 3,0 ha který je položen jihozápadně za obcí. Tento rybník byl vybudován jako závlahová nádrž a je majetkem OU. Naši rybáři ho mají v pronájmu a užívají ho pro sportovní rybolov. Ale nejen oni. Tento rybník je totiž začleněn mezi ostatní vody Moravského rybářského svazu a tak na něm mohou lovit i ostatní členové tohoto svazu. Naši členové se však především starají o čistotu okolí údržbu břehů, sečení travin a porostů. V zimním období pak prosekávání otvorů v ledu, aby ryby, které každoročně do vody vysazujeme, měli světlo a vzduch. Pro zajímavost v roce 2003 bylo vysazeno takto: kapr o průměru 1,3kg 600kg což je 460 kusů, kapr 2kg 50 kusů 100kg, Amur 200 kusů, Cejn 138 kusů, Lín 1700ks, Štíčka rychlená 1000ks celkem 3348ks což je 1150kg. Krom těchto ryb jsou v rybníku ryby které se tu vytřou, především karas, cejn a ostatní bílá ryba. Také je zde zastoupen úhoř, sumec, candát.

Každoročně v měsíci květnu pořádáme rybářské závody, které se stali již tradicí a jsou hojně navštěvovány rybáři s okolí. Pro rybáře kteří přijedou si zachytat máme krom rybolovu připravenou bohatou tombolu, občerstvení a rybí speciality. K další naší akci patří dětský den na rybníku, kde si děti v doprovodu rodičů mohou vyzkoušet

chytání ryb, pro ty které to už nebaví jsou připraveny za pomoci místní školy různé sportovní hry, např. skákání v pytli, chůze na chůdách, střelba na terč lukem nebo vzduchovkou. Rovněž se mohli povozit na koni, vzít do rukou živého hada apod. Naší další akcí je přádání Rybářského plesu, který pořádáme vždy přes rok.

Po dlouhém jednání s patřičnými orgány se podařilo místní radnici prosadit opravu hráze a vybagrování rybníka, jehož dno bylo zaneseno bahnem. Z tohoto důvodu jsme rozhodli v roce 2003 o jeho slovení. V současné době je rybník prakticky hotov, ale není napuštěn z důvodu nedokončení místní čističky odpadních vod a suchého počasí, jak loni, tak i letos.

V sobotu 25. června uspořádáme druhý ročník Dětského dne na Starasu. Tuto akci jsme již v loňském roce pořádali na malém rybníku v obci s důvodu již zmíněného bagrování velkého rybníka. Zahájení v chytání ryb bude v 8 hodin. Pro děti máme připraveny různé zábavy a hry. Také každé dítě obdrží již tradiční špekáček na opečení, různé ceny a sladkosti pro vítěze her. Pro ostatní diváky a rodiče bude připraveno něco s údirny, ale také rybí občerstvení.

F. Lejska

Sport

Turnaj mistrů světa v kolové

Šitbořice hostily 19. února 2005 již 38. ročník Turnaje mistrů světa 2005 v kolové. (V Šitbořicích proběhl již 10. ročník). V letošním roce se turnaje zúčastnila nejlepší konkurence. Skoták – Šmíd – mistři světa 2004, Berge – Hrdlička – mistři světa 2003, Švýcaři Jiricek – Reichen – stále druzí na MS, Rakušané Kinig – Schneider - třetí na MS 2004 a Němci Brodel – Gerdes. Ve finále při rovnosti bodů o vítězi turnaje rozhodl dodatečný zápas

na 7 minut mezi úřadujícími mistry světa Skoták – Šmíd a švýcarskou dvojicí. Půl minuty před koncem za stavu 2:2 nařídil rozhodčí proti našim mistrům, kteří se u nás loučili – budou hrát s jinými partnery, pokutový kop. Tuto skutečnost neunesl náš hráč Skoták a za protesty dostal červenou kartu a vítězství tak připadlo Švýcarům. Třetí skončili Berger – Hrdlička, čtvrtí Rakušané a páté místo obsadila dvojice z Německa.

Vítězům předal ceny od hlavního sponzora Pramos a.s. Šitbořice, obce Šitbořice a Favoritu Brno krajský

hejtman Ing. Juránek, který nás již podruhé navštívil. Vítězi převzali i živé sele od Zemax Šitbořice a.s., které u nás ponechali na dokrmění a přijedou na zabíječku.

Součástí turnaje byla i krasojízda, ve které vystoupil současný mistr světa Arnošt Pokorný a bronzová dvojice Valešáková – Petříčková. Pozvali jsme a pozvání přijala i trojnásobná mistryně světa Martina Štěpánková, která je na mateřské dovolené. Poprvé veřejně řekla, že očekává v květnu narození dcery.

Před závěrečným finálovým zápasem byl oceněn dlouholetý předseda TJ Sokol Šitbořice Radek Zelinka, který se velkou měrou zasadil o majetkově právní urovnání pozemků s obcí Sokolskou a spolu s obcí se podílel na vybudování nového fotbalového hřiště a kurtů. Za 17. let družby mezi TJ Sokol Šitbořice oddíl kolové a oddílem kolová-ratbal - Zscherben z Německa byl oceněn odstupující předseda Hanz Braun (78 let) - naše družba se zaměřuje na sportovní utkání tří dvojic v únoru u nás a v červnu v Německu. 6.6.2005 jsou na jejich mezinárodní turnaj pozvání i naše dvojice mužů - brá Lejskové, kteří bojují o postup do II. ligy a snad i naše druhá dvojice mužů Bedřich – Viktorin.

Organizační výbor TMS 2005 a MOMO CUP 2005 děkuje všem sponzorům, Obecnímu úřadu Šitbořice za podporu této ojedinělé mezinárodní sportovní akce v okrese a všem organizacím a podnikatelům za finanční dary a dary do tomboly. Poděkování patří všem pořadatelům a Favoritu Brno za přidělení této mezinárodní akce.

*Josef Bulla,
předseda organizačního výboru TMS 2005*

MOMO CUP 2005

V pátek 18.2. se konal mezinárodní turnaj dorostu za účasti loňských mistrů Evropy bratří Bröllů z rakouského Dornbirnu, družebního německého Zscherbenu, dvou družstev ze švýcarského Altdorfu, družstva Svitávky – loňský vicemistr ČR, domácí Šitbořice 1 (R. Zvolánek – D. Wamser) a Šitbořice 2 (O. Blaha – F. Kokeš).

Družstva z Německa, Rakouska a ze Svitávky potvrdily roli favoritů a v tomto pořadí, po vyrovnané hře, obsadily stupně vítězů.

Obě šitbořická družstva při závěrečném zúčtování uzavírala výsledkovou listinu. Neúspěch našich družstev je dán prvním vystoupením v kategorii dorostu, ale zejména rozdílnou fyzickou připraveností a předvedeným systémem hry.

V sobotu 19.2. se konal mezinárodní turnaj žáků za účasti dvou družstev z Německa - družebního německého Zscherbenu a TSV Barrien. Startovní listinu doplňovaly družstva ze Šitbořic ve složení Šitbořice 1 (M. Starý –

– J. Bedřich), Šitbořice 2 (T. Zelinka – R. Starý) a Šitbořice 3 (J. Wagner – hrál s ostatními šitbořickými borci).

Turnaj vyhrálo družstvo z Zscherbenu, když vyhrálo doplňkový zápas s domácí dvojkou o 1. místo. Třetí stupínek obsadila naše dvojka.

Úspěch našich nejmladších hráčů dává naději na rozvoj tohoto, v naší obci úspěšného, sportovního odvětví. V současné době nám chybí nejmladší hráči ve věku 7-9 let. Rodiče, kteří mají zájem o zapojení svých potomků do toho sportu, se mohou informovat na trénincích v úterý a ve čtvrtek v době od 17 do 19 hodin.

Robert Zvolánek

Oddíl kopané Šitbořice

V tomto čísle bychom chtěli přispět i za oddíl kopané Šitbořic, protože fotbal je neodmyslitelnou součástí místního kulturního života.

Především bychom chtěli vyzvednout jakou radost máme z našich žáků a přípravky a docela nás překvapilo jak velký je zájem, ale pro dva nebo tři trenéry je to příliš velká zátěž a proto bychom chtěli požádat rodiče, aby nám s tím trochu pomohly.

Co se týče „A“ mužstva, zimní příprava se letos konala na domácí půdě třikrát týdně. A myslím, že budeme dobře připraveni na jarní část soutěže, kterou bychom chtěli vyhrát samozřejmě s přispěním fanoušků Šitbořic.

Tímto bychom Vás chtěli srdečně pozvat na první jarní zápas, který bude sehrán 27. 3. 2005 a utkají se v něm dva místní celky a to Šitbořice A proti Šitbořice B.

Zdeněk Vlček

Zákoutí naší vesnice

Zasněžené sklepy z minulého čísla nikdo nepoznal. Poznáte tyto sklepy? Čekáme na vaši odpověď.

redakce

Štengaráček - zpravodaj obce Šitbořice, březen 2005, č. 2005/1, ročník 11
šéfredaktor: Ing. Josef Zelinka
členové redakční rady: Ing. Antonín Konečný, Zuzana Baranová, Zdenka Kaňová
sazba: František Valíček ml.
vydal: OÚ Šitbořice, Osvozen 92, Šitbořice, náklad: 570 kusů, neprodejné
zaregistrováno: Okresní úřad Břeclav, č. j. 574/95 - 408/ Za. r. z.: MK ČR E 11609
uzávěrka příštího čísla: 1.6.2005